

ŠOLSKI CENTER VELENJE
ELEKTRO IN RAČUNALNIŠKA ŠOLA VELENJE
Trg mladosti 3, 3320 Velenje

MLADI RAZISKOVALCI

RAZISKOVALNA NALOGA

ALTERNATIVNI ROCK – VČERAJ IN DANES

Tematsko področje: DRUGO
(GLASBA, SOCIOLOGIJA)

Avtor:
Nejc Galof, 2. letnik

Mentor:
Tea Selič, univ. dipl. muzik.

Velenje, 2011

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Elektro in računalniški šoli Velenje.

Mentor: Tea Selič, univ. dipl. muzik.

Datum predstavitve: marec 2011

II. KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD ERŠ – 2011
KG Alternativni rok/Grunge /alternativne rok skupine/Seattle/Nirvana/Kurt Cobain
AV GALOF, Nejc
SA SELIČ, Tea
KZ 3320 Velenje, SLO, Koroška 62a
ZA Šolski center Velenje, Elektro in računalniška šola
LI 2011
IN ALTERNATIVNI ROCK – VČERAJ IN DANES
TD RAZISKOVALNA NALOGA
OP VI, 35, 13 slik
IJ SL
JI sl/en
AI Kot glasbenika me ne zanimajo samo glasbe, ki jih poslušam doma, temveč me zanima tudi njen izvor, stil, kako je glasba nastala, kdo jo je naredil in kdaj ter še bi lahko našteval. Najbolj me pritegne rock glasba. To je zelo razširjena zvrst, ki ima veliko podzvrsti. Ena takšnih je tudi alternativni rock, poznan tudi z besedo »grunge«.

To zvrst bom tudi predstavil v raziskovalni nalogi. Predstavil je ne bom le zaradi tega, ker mi je všeč in ker mene osebno zanima to obdobje, ampak tudi, ker dobivam občutek, da je to zvrst, katere dandanes mladina skoraj ne pozna. V raziskovalni nalogi bom predstavil nastanek in izvor te zvrsti, skupine, ki so bile zelo pomembne, okoliške dejavnike, kako se je vse to razvilo itd ... V moji predstavitvi predstavljam nekakšen časovni trak od nastanka alternativnega rocka do smrti legendarnega pevca Kurta Cobaina.

III. KEY WORDS DOCUMENTATION

ND ERŠ – 2011
CX Alternative rock /Grunge/ alternative rock bands/Seattle/Nirvana/Kurt Cobain
AU GALOF, Nejc
AA SELIČ, Tea
PP 3320 Velenje, SLO, Koroška 62a
PB Šolski center Velenje, Elektro in računalniška šola
PY 2011
TI ALTERNATIVE ROCK YESTERDAY AND TODAY.
DT RESEARCH WORK
NO VI, 35, 13
LA SL
AL sl/en

IV. KAZALO

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	III
KEY WORDS DOCUMENTATION	IV
KAZALO	V
1. UVOD	1
2. ALTERNATIVNI ROCK	2
3. GRUNGE	3
3.1. ZGODOVINA	3
3.2. ČASOVNI TRAK NAJBOLJ ZNANIH SKUPIN.....	4
3.3. GRUNGE BOLJ PODROBNO	5
3.4. NAPIS V SLOGU GRUNGE GLASBE	6
3.5. MODA	6
3.6. MODA ZA ŽENSKO.....	7
3.7. MODA ZA MOŠKE	7
3.8. KONCERTI.....	7
4. GRUNGE SKUPINE	7
4.1. PEARL JAM	8
4.2. ALICE IN CHAINS	9
4.3. SCREAMING TREES	9
4.4. STONE TEMPLE PILOTS.....	10
4.5. SOUNDGARDEN	10
4.6. HOLE	11
4.7. MUDHONEY.....	11
4.8. TEMPLE OF THE DOG	12
4.9. THE MELVINS.....	12
4.10. NIRVANA.....	13
5. PEARL JAM – KRATKA ZGODOVINA ČASA	14
5.1. VEDDER VS. COBAIN	15
6. NIRVANA	15
6.1. DISKOGRAFIJA:	16
6.2. MALO VEČ O NIRVANI	17

7. KURT COBAIN	19
7.1. ŽIVLJENJEPIS	19
7.2. GLASBA IN DRUŽINA	20
7.2.1 <i>Družina</i>	21
7.2.2 <i>Courtney Love</i>	21
7.2.3 <i>Nirvana</i>	21
7.2.4 <i>Grunge</i>	21
7.2.5 <i>Zanimivosti</i>	22
7.2.6 <i>Smrt</i>	22
7.2.7 <i>Po smrti</i>	22
8. ZAKAJ VSE TO?.....	23
8.1. V SEATTLU RAZSTAVA POSVEČENA NIRVANI	23
9. KLUB 27-ŽIVI HITRO, UMRI MLAD, PUSTI LEPO TRUPLO	24
9.1. SPOMINI FOTOGRAFOV: DEPRESIVNI, OSAMLJENI IN MUHASTI.....	24
10. SUP POP.....	25
10.1. A KAKO SE JE VSE SKUPAJ ZAČELO?.....	25
10.2. TE PRVINSKE ROCKERSKE ZADEVE NA SCENI.....	25
10.3. VEČ KOT 20 LET OD PRVIH SINGLOV MUDHONEY IN NIRVANE	25
10.4. OB PRAVEM ČASU NA PRAVEM MESTU.....	26
10.5. ŠE VEDNO DOBRI, A BREZ FLANELASTIH SRAJC.....	26
11. SEATTLE.....	28
11.1. KAVZALNOST RAZVOJA GLASBENE SCENE IN TEHNOLOŠKEGA IN GOSPODARSKEGA RAZVOJA	28
12. METODOLOGIJA.....	29
13. REZULTATI.....	30
14. RAZPRAVA.....	31
15. ZAKLJUČEK	32
16. POVZETEK.....	33
17. ZAHVALA	34
18. VIRI IN LITERATURA	35

1. UVOD

Sanje marsikaterega otroka so postati znan glasbenik. Takšne so tudi moje in počasi že uspevam na tem področju. Glasba me spremlja skoraj ob vsakem koraku, vsak dan. Da pa bi še bolj uspel na glasbenem področju, sem se odločil, da bolj podrobno raziščem svojo najljubšo zvrst – alternativni rock.

Pri nalogi sta mi pomagala Luka Domitrovič in mentorica Tea Selič.

Kot glasbenika me ne zanimajo samo zvrsti glasbe, ki jih poslušam doma, temveč me zanima tudi njihov izvor, stil, kako glasba je nastala, kdo jo je ustvaril, kdaj in še bi lahko našteval.

Najbolj me pritegne rock glasba. To je zelo razširjena zvrst, ki ima veliko podzvrsti.

Ena takšnih je tudi alternativni rock, poznana tudi z besedo »grunge«.

To zvrst bom tudi predstavil v raziskovalni nalogi. Predstavil jo bom ne bom le zaradi tega, ker mi je všeč in ker mene zanima to obdobje, ampak, ker dobivam občutek, da je to zvrst, katere dandanes mladina skoraj ne pozna.

V raziskovalni nalogi bom predstavil nastanek in izvor, skupine, ki so bile zelo pomembne, okoliške dejavnike, da se je vse to razvilo itd ...

To ni le najstniška zvrst, v kateri ljudje vidijo mladino, ki se drogira. Treba je pogledati z drugačnega vidika; morda boste že ob moji predstavitvi izvedeli marsikaj novega in spremenili svoje mišljenje, česar do te predstavitve niste poznali.

Se pravi, da v moji nalogi predstavljam nekakšen časovni trak od nastanka alternativnega rocka do smrti legendarnega pevca Kurta Cobaina.

Na razpolago je bilo zelo malo podatkov, ker je ta zvrst zelo v zatišju in se na internetu nahajajo predvsem biografije o skupinah.

2. ALTERNATIVNI ROCK

Kaj je sploh alternativni rock?

Glasbene korenine: rock, punk, post-punk, hardcore punk

Kulturne korenine: osemdeseta leta, ZDA, Velika Britanija

Značilna glasbila: električna in akustična kitara, bas kitara, bobni, klaviature (včasih)

Priljubljenost: devetdeseta leta do danes

Izpeljane zvrsti: grunge, Indie rock

Podzvrsti: britpop, college rock, dream pop, gothic rock, grunge, indie rock, noise pop, paisley underground, post-rock, twee pop

Alternativni rock (imenovan tudi alternativna glasba ali na kratko alternativa) je eden od zvrsti rock glasbe, katere začetki segajo v osemdeseta leta (1980–1989). Zelo popularen je postal v devetdesetih (1990–1999) in njegova popularnost se je ohranila vse do danes.

Glasba alternativnega rocka, poleg slednjega, lahko združuje tudi žanre reggae glasbe, jazza, elektronske glasbe in ostale. V nekaterih primerih pa se lahko povezuje tudi s punk glasbo.

3. GRUNGE

Kot sem zasledil v različnih virih, je najpomembnejša podzvrst alternativnega rocka »grunge«. Brez njega se marsikaj ne bi zgodilo in ne bi bila alternativa to, kar je danes.

Če govorimo o alternativnem rocku, govorimo večinoma o »grungeu«. Ampak, kaj je sploh grunge?

Glasbene korenine: pop punk, hardcore punk, heavy metal, alternativni rock, indie rock

Kulturne korenine: zgodnja osemdeseta leta v severozahodnem delu ZDA

Značilna glasbila: kitara, bas kitara, bobni, vokal

Priljubljenost: zelo popularen v prvi polovici devetdesetih let, manj v začetku stoletja.

Podzvrsti: post grunge

Grunge [grándž] je zvrst rock glasbe, ki se je razvila konec osemdesetih let 20. stoletja v Seattlu (ZDA). Širši javnosti je postala znana ob izidu albuma Nevermind skupine Nirvana.

Tako kot vsaka glasbena zvrst ima tudi ta zgodovino, pomembne trenutke in zvezdnike.

Sprehodimo se skozi ta majhen časovni trak hitrega vzpona in hitrega padca.

3.1. Zgodovina

Surovi težki zvok se je rodil iz zemljepisne osame, dolgočasje in gospodarske krize. Grunge, revolucija iz Seattla. V Seattlu so si glasbeniki sami morali ustvariti skupnosti. Mladina je bila zaradi neprestanega slabega vremena večno v garažah in ustvarjala glasbo. Prisotna je bila depresija, gostilne, pijančevanje, uničevali so tujo lastnino, kadili travo in »špricali« pouk. Iz skupin, kot so Black Sabbath, Rolling Stones, Dinosaur Jr. so dobili navdih za glasbo. Združevali so popačen metalski zvok in punkovski nered na odru. Pojavile so se skupine kot so: U-Men, Skin Yard, najbolj cenjeni med njimi pa so bili The Melvins. Brez njih bi bile skupine kot so Alice in Chains, Soundgarden in Nirvana drugačne. The Melvins so spremenili tok razvoja glasbe. Leta 1986 so imele te skupine dovolj materiala za albume, ampak problem je bil denar. Zato je izšel kompilacijski album *Deep Six*, na katerem so bile objavljene najboljše pesmi šestih skupin.

Besedo »grunge« so si izmislili takratni glasbeniki: »igrati grunge, pomeni igrati sranje«. Najprej je bila le beseda za hripavo zvoneči rock, a kasneje se je uveljavila kot kultura gibanja. Bruce Pavitt in Jonathan Poneman sta ustanovila založbo Sub-Pop, s katero sta podpirala mlade skupine in jim omogočila, da so lahko snemali svoje albume. Eden izmed prvih izdaj te založbe je bil album skupine SoundGarden – *Screaming life*, ki je požel veliko uspeha.

V tem času se je pojavila skupina Green River, ki je bila tudi zelo uspešna, a je prišlo do medsebojnih konfliktov in tako so se člani razšli. Pevec Mark Amm in bobnar Steve Turner sta tako ustanovila skupino Mudhoney, ki je bila uspešna, ker je ostala zvesta punku. Jeff Ament in Stone Gossard pa sta ustanovila skupino s pevcem Andyem Woodom Mother Love Bone. Andy je bil eden največjih talentov v tej industriji in hkrati neverjeten pevec. Bila je prva skupina s potencialom, da prodre na sam vrh. Podpisali so pogodbo z založbo Polygram in vse je kazalo, da jim bo ta naskok tudi uspel. A dan pred izdajo

njihovega prvenca leta 1990 je Andy umrl zaradi prevelikega odmerka heroina. Njegova smrt je v to sceno prinesla veliko resnosti in ostali so videli, da so ranljivi.

Tako sta Jeff Ament in Stone Gossard v San diegu našla Eddia Vedderja, ki je bil sramežljiv surfer in pisec besedil z zelo nizkim glasom. Tako so ustanovili skupino Pearl Jam.

Tad Doyle iz skupine imenovane Ted je bil prvi, ki je začel nositi flanelaste srajce. K temu dejanju ga je prisilila založniška hiša Sub-Pop. Izkazalo se je za pametno potezo. Skupina SoundGarden je bila prva, ki je odstopila iz Sub-Popa in prešla k večjim založnikom in si s tem odhodom omogočila velik napredek in tudi s tem večji uspeh. Zaradi tega so začele druge založniške hiše iskati potencialne grunge skupine, in ker so te bile že drugje, si je založniška hiša Columbia izmislila svojo in tako zbrala skupaj 4 člane ter jim dala ime Alice in Chains. Nadeli so jim flanelaste srajce, jih naučili igrati, postavili v studio in na oder. Malo so se razlikovali od ostalih grunge skupin, bili so bolj metalno usmerjeni, kot je želela založniška hiša. 4. september 1991 je izšel album Nevermind skupine Nirvana in dosegel 144. mesto na ameriški Billboard lestvici (1). Po izdaji so imeli krajšo turnejo po stari celini. Januarja naslednje leto je Nevermind izrinil iz prvega mesta Michael Jacksonov album Dangerous. Tega uspeha ni načrtoval nihče, ne skupina, ne mediji, ne oboževalci. Pesem »Smells Like Teen Spirit« je postala himna mladine. Istega leta je izšel tudi album Ten skupine Pearl Jam. Takrat so bili edini konkurenti Nirvani. Nekateri so jih zaničevali in trdili, da igrajo ponarejen grunge in da očitajo priigran uspeh Nirvane. Konec leta 1992 je bilo vse, povezano z grungeem, na voljo široki potrošnji. Flanelaste srajce, ki so bile »in«, so prodajali za 80\$, običajno pa so stale le 5\$. Prišlo je do potrošniškega izkoriščevanja mladine. Ko je prišlo tako daleč, so začeli grunge zaničevati. Leta 1994 so imele skupine kot so Alice in Chains, Pearl Jam, Soundgarden in Nirvana albume med najvišje uvrščenimi na lestvicah (4). Toda 8. aprila 1994 se je za veliko množico doba grunga končala. Na ta dan so našli truplo Kurta Cobaina v njegovi hiši s prestreljeno glavo. Njegova smrt je oboževalce zelo pretresla. Pearl Jam so po tem dogodku takoj izstopili iz javnosti. Vsi so pričakovali tudi smrt njihovega pevcu Eddia Vedderja, ampak Eddie je poniknil in se začel zavzemati za politična in socialna vprašanja, kot so: pravica do splava, svoboda govora ipd. Niso se hoteli prodati medijem in igri, usojeni znanim skupinam. Leta 2000 so izdali 72 koncertnih albumov.

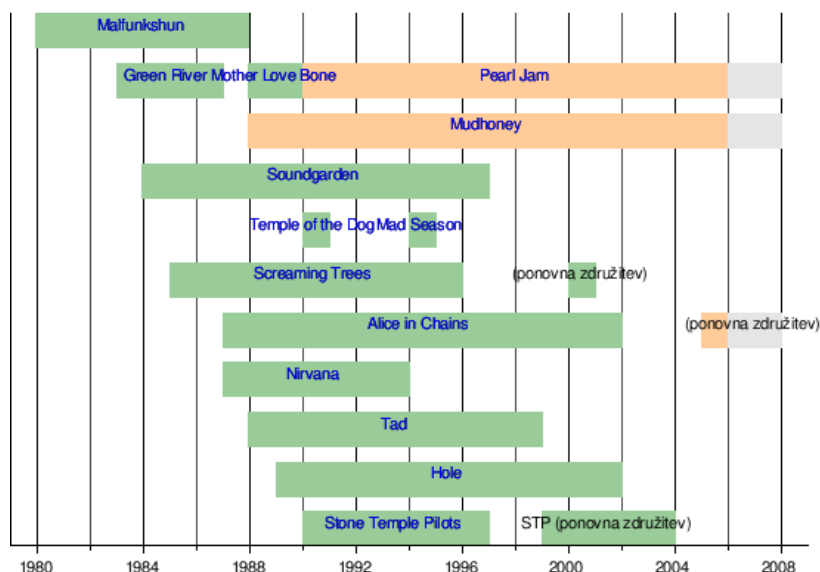
Po tem dogodku so začele založbe iskati kloni Nirvane in Pearl Jamov. Ena izmed teh so skupine Nickelback, Silverchair in pa tudi Bush (5).

Za tiste, ki pa so še verjeli v grunge, pa je bil hud udarec leta 1997, ko je skupina Soundgarden izdala njihov zadnji album A-sides, ki pa je bil zgolj zbirka njihovih največjih hitov.

3.2. Časovni trak najbolj znanih skupin

Skupine, obarvane zeleno, ne delujejo več.

Skupine v oranžnem so še vedno aktivne (siva barva napoveduje prihodnost).

Slika 1: Časovni trak najbolj znanih skupin (4)

3.3. Grunge bolj podrobno

Grunge ni le glasba. Je tudi stil. Kjer posameznik daje navdih, tam nastane skupnost. Kjer je skupnost, postane scena. In kjer je scena, na koncu nastane nekaj velikega – v tem primeru nov stil.

Grunge. Zvrst glasbe, ki se je razvila v Seattlu in z enim samim albumom osvojila svet. Značilen za zvrst je “umazan” zvok, kitare igrajo večinoma powerchorde, značilen je feedback in pa pesmi, polne trpljenja, ki so posledica življenja najstnikov v tistem času, od sredine 80-tih let pa do sredine devetdesetih, ko je večina Grunge skupin prenehala delovati.

V ZDA se je v osemdesetih letih izoblikovala scena alternativnega rocka.

Vse je temeljilo na stanju takratne družbe. Skupine kot so R.E.M., The Pixies in Huesker Due niso imele dometa do radijskih postaj. Vse se je dogajalo po klubih na vzhodni ameriški obali.

A ta dejavnost ni ostala skrita seattleski sceni in Nirvani, ki dokončno zaznamuje to obdobje.

Tudi s smrtjo Kurta Cobaina. Zadnji veliki mož glasbene industrije je bil Kurt Cobain.

Stil je bil grunge, prestolnica pa Seattle.

Danes sta od originalnih grunge skupin aktivna le še Pearl Jam in Mudhoney, vendar pa ima post-grunge kot zvrst precej privržencev.

Podobno kot druge zvrsti glasbe je tudi grunge razvil svoj slog oblačenja, oblikovanja in življenja.

3.4. Napis v slogu grunge glasbe

Posebnost pri slogu grunge je tekstura, ki je velikokrat sestavljena iz vodnih pack, prelitih barv in podobnih madežev. Objekti so razbiti, uničeni – distress, bi rekli Američani.

Slika 2: Slog grunge (Matic Kos, 2009)

3.5. Moda

Čeprav je grunge sproščen modni slog, je mogoče opaziti znake sodobne mode, ki se kažejo v odtenkih, potiskih in krojenju.

Stališča grungerjev se jasno kažejo v njihovem stilu oblačenja. Seattleski povzpetneži so se vedno trudili, da bi se oblačili urejeno, v nasprotju z delavci v gozdarskih in lesarskih obratih. Zato so se grungerji odločili za njihove značilne flanelaste srajce in strgane kavbojke. Njihovi dolgi lasje so večinoma rahlo zanemarjeni. Tako se tudi razlikujejo od pripadnikov drugih subkultur, ki se večinoma oblačijo bolj razkošno (npr. usnjena oblačila). Ko je naraščala popularnost grungea, se je oblikovala grunge moda, ki so jo promovirali veliki modni kreatorji (Calvin Klein) in takšna oblačila so postala zelo draga. Večina ljudi ne ve, da je prav grunge vnesel veliko elementov v današnji stil oblačenja, npr. Doc Martens, denarnice z verigo, kape s senčnikom, ki se nosijo obrnjene narobe ...

3.6. Moda za ženske

Navdih: 90-ta, Kurt Cobain in gibanje grunge, mešano z neoromantično držo. Trda zima v kontrastu do severnega sija, po eni strani arhaičnost, po drugi strani mehko kosmatega pletenega blaga in bledih barv.

Barve: v tej temi prevladujejo vsi sivi toni, sprani in zaokroženi s rjavo sivimi in slezenastimi toni.

Materiali: pleteno blago z velikimi zankami in optiko melanža, tekoči džersi, moško volneno blago za vrhnja oblačila, kosmato in česano, mehko in udobno.

Ključni stili/kroji: mešanica iz džersija in pletenin, ki vzpostavlja videz plasti, dolge oblike bluz z igrivimi podrobnostmi, siv džins z uničenim videzom, nov volumen za vrhnja oblačila.

Dodatki: džersi šali z dolgimi resami, debele verižice, težko volneni šali s kitasto optiko, biker čevlji, mehki klobuki iz moherja.

3.7. Moda za moške

Navdih: ležerno alternativni videz z držo rokovskih zvezd.

Barve: sivi toni, off bela, dopolnjena s slezenastimi toni.

Materiali: platen bombaž, fina bombažna vrvica, lahek bombažni džersi, zelo izpran džins, usnje.

Ključni stili/kroji: ozko ukrojeni trenčkoti in jopiči, plasteni motoristični jopiči, svetle, dolgo ukrojene majice iz lahkega bombažnega džersija z velikimi toniranimi natiski spredaj. lahki, fino pletene jopice v slezenastih in sivih tonih, ozko krojeni sivi džinsi, chini in oblike korenčkov.

Dodatki: lovske kape iz krzna, ozke usnjene rokavice, velike usnjene torbice, fini šali iz džersija, visoko zaprti športni čevlji v srebrno kovinski optiki.

3.8. Koncerti

Koncerti so še ena stvar, ki je pri grungeu ne moremo zaobiti. To pa zato, ker so resnično nekaj posebnega. Na odru se boemske duše, nikogaršnji otroci brez prihodnosti, prelevijo v divje zveri. Tako je bil občutljivi Cobain sposoben ob koncu koncerta popolnoma uničiti bobne. Kako? Vrgel se je nanje ... Prav tako ni nič nenavadnega, če Vedder skače s konstrukcije za osvetljava v globino treh metrov, kjer ga pričakajo roke zveste publike. Druga značilnost nastopov v živo je pristnost. Glasbeniki na odru brez odvečne pompoznosti in pretvarjanja pokažejo svoje občutke. Tako pred publiko znova in znova podoživljajo travme, ki so jih silile v pisanje pesmi.

4. GRUNGE SKUPINE

Peščica ljudi se je glasbeno usmerila v neko novo zvrst, jo ustvarila in vztrajala pri njej. Če ne bi bilo takšnih skupin, kot so Nirvana, Pearl Jam itd. bi bilo marsikaj drugače. Začeli so

nastopati v gejevskih klubih, čez kakšne 3 leta, so že napolnili stadione. Uspeh je bil neverjeten.

Tukaj je 10 skupin, ki so najbolj zaznamovale obdobje, ki je dobilo ime grunge. Obdobje, ki ga že dolgo ni več. Nekateri pravijo, da je umrlo skupaj s Kurtom Cobainom tistega deževnega aprilskega dne v Seattlu pred 17 leti.

4.1. Pearl Jam

Vokalist Eddie Vedder, kitarista Mike McCready in Stone Gossard, basist Jeff Ament in izmenjujoči se bobnarji Dave Abbruzzese, Matt Chamberlain, Dave Krusen in Matt Cameron, so se našli leta 1990 in odtlej prodali 30 milijonov plošč samo v ZDA. Med njihovimi najbolj znanimi skladbami so Alive, Even Flow in Better Man, znani pa so tudi po javni bitki z distributerjem vstopnic za koncerte Ticketmaster (6).

Slika 3: Skupina Pearl Jam (arhiv RTV Slovenija)

4.2. Alice in Chains

Pevec Layne Staley, kitarist Jerry Cantrell, bobnar Sean Kinney in basist Mike Starr (pozneje ga je nasledil Mike Inez) so se spoznali leta 1987. Samo v ZDA so prodali več kot 15 milijonov albumov. Staley se je dolga leta boril z odvisnostjo od mamil in 19. aprila 2002 umrl zaradi prevelikega odmerka kokaina. Leta 2006 se je skupina ponovno našla, vokale je prevzel William Duvall (6).

Slika 4: Skupina Alice in Chains (arhiv RTV Slovenija)

4.3. Screaming Trees

Kitarista Mark Lanegan in Gary Lee Conner, basist Van Conner in bobnar Mark Pickerel so skupino sestavili leta 1985 v Ellensburgu v zvezni državi Washington. Leta 1990 je Pickerela nadomestil Barrett Martin in skupina je dve leti pozneje izdala svoj znameniti album Sweet Oblivion. Bend, najbolj znan po pesmih Nearly Lost You, Dying Days in Dollar Bill, je razpadel leta 2000 (6).

Slika 5: Skupina Screaming Trees (arhiv RTV Slovenija)

4.4. Stone Temple Pilots

Pevec Scott Weiland, basist in kitarist Robert in Dean Deleo in bobnar Eric Kretz so se spoznali že leta 1986, a prvič pod imenom Stone Temple Pilots zaigrali leta 1992. Najbolj znana njihova pesem je Creep. Tudi tokrat so uspeh skupine zasenčila mamila, natančneje Weilandove težave z odvisnostjo, in skupina je leta 2003 razpadla. Weiland je nekaj časa pel pri Velvet Revolver (6).

Slika 6: Skupina Stone Temple Pilots (arhiv RTV Slovenija)

4.5. Soundgarden

Pevec Chris Cornell, basist Ben Shepherd (nasledil je Jasona Evermana, pred katerim je bas igral ustanovni član Hiro Yamamoto), kitarist Kim Thayil in bobnar Matt Cameron (nasledil je Scotta Sundquista) so se spoznali leta 1984 in posneli številne uspešnice, ki jim je uspel tudi preboj na radijske in televizijske postaje: Black Hole Sun, Spoonman, Rusty Cage ... Med snemanjem albuma Down on the Upside so postala trenja v skupini premočna in leta 1997 so razpadli. Cornell je začel peti pri skupini Audioslave in snemati soloprojekte – nazadnje je s producentom hiphopa Timbalandom posnel razvpiti Scream (6).

Slika 7: Skupina Soundgarden (arhiv RTV Slovenija)

4.6. Hole

Pevka Courtney Love, kitarist Eric Erlandson, basistka Jill Emry in bobnarka Caroline Rue, ki sta jo nato nadomestili Leslie Hardy in za njo Patty Schemel, so se v skupino združili leta 1989. Courtney se je 24. februarja 1992 poročila s Kurtom Cobainom in mu šest mesecev pozneje rodila hčer Frances Bean. Mnogi so namigovali, da je pri oboževalcih Nirvane osovražena Courtney, ki danes upravlja s Cobainovo zapuščino, pisanje pesmi najuspešnejšem albumu Live Through This prepustila kar Kurtu. In se nato pod njih sama podpisala kot avtorica. Skupina je leta 2002 razpadla in Love se je posvetila solo karieri (6).

Slika 8: Skupina Hole (arhiv RTV Slovenija)

4.7. Mudhoney

Pevec Mark Arm, basist Matt Lukin, bobnar Dan Peters in kitarist Steve Turner so se našli leta 1988. Med njihove najbolj znane pesmi spadajo Touch Me I'm Sick, Suck You Dry in Generation Spokesmodel. Skupina je zagotovila prepoznavnost tudi sloviti seattleski neodvisni založbi Sub Pop. Danes še vedno snemajo in koncertirajo z Guyem Maddisonom na kitari, njihov zadnji album The Lucky Ones je izšel maja lani (6).

Slika 9: Skupina Mudhoney (arhiv RTV Slovenija)

4.8. Temple of the Dog

Zasedba je nastala leta 1990 kot poklon Andrewu Woodu, nekdanjemu pevcu skupin Mother Love Bone in Malfunkshun, ki je umrl zaradi prevelikega odmerka heroina. Poleg Eddieja Vedderja in Chrisa Cornella so zasedbo sestavljali kitarist Stone Gossard, basist Jeff Ament, kitarist Mike McCready in bobnar Matt Cameron. Izdali so en album, naslovljen preprosto Temple of the Dog (6).

Slika 10: Skupina Temple of the Dog (arhiv RTV Slovenija)

4.9. The Melvins

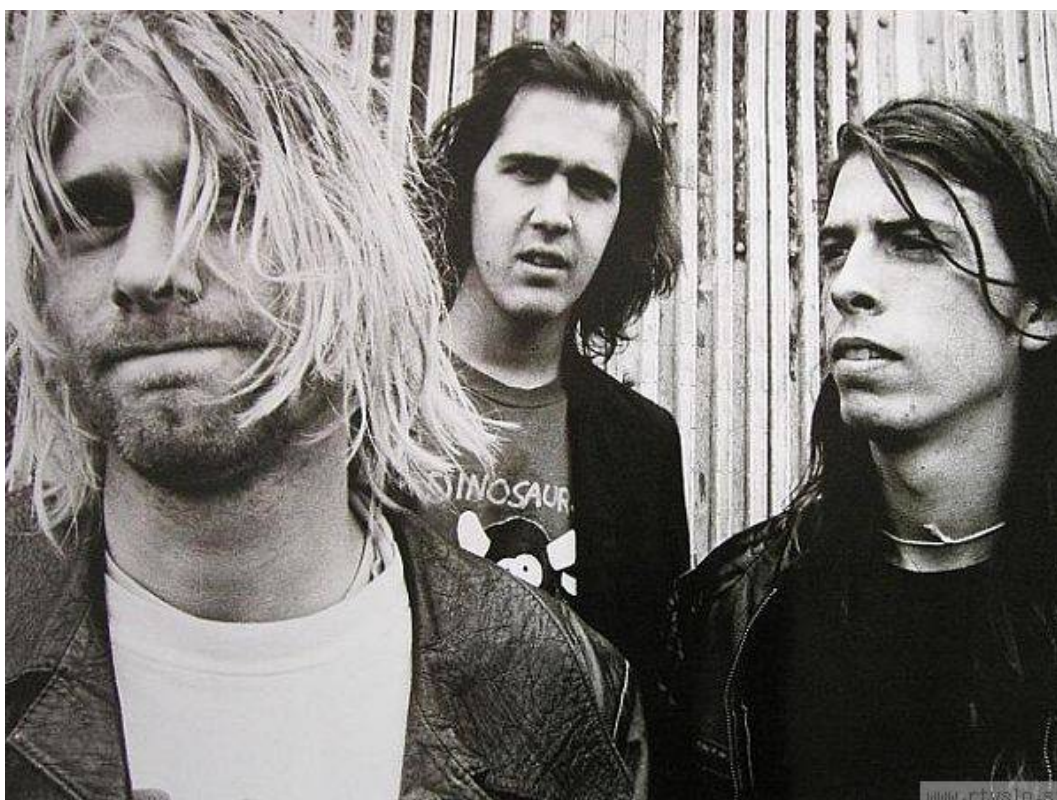
Pevec Buzz Osbourne, bobnar Dale Crover (nasledil je Mika Dillarda) in basist Matt Lukin (sledili so mu Lori Black, Joe Preston in Jared Warren), so nastali v začetku 80. let. Njihov veliki oboževalec je bil tudi sokrajan iz Aberdeena, Kurt Cobain, ki jim je v časih pred Nirvano pomagal nositi opremo na koncerte. The Melvins še naprej koncertirajo in snemajo plošče (6).

Slika 11: Skupina The Melvins (arhiv RTV Slovenija)

4.10. Nirvana

Kurt Cobain, Krist Novoselic in Dave Grohl so se spoznali leta 1987 v Aberdeenu v zvezni državi Washington in za večno spremenili tok glasbene zgodovine. Med njihove najbolj znane pesmi uvrščamo Smells Like Teen Spirit, Rape Me in All Apologies. Cobain, ki se je spopadal z odvisnostjo od heroina, želodčno boleznijo in s svojimi demoni, ki jih je povzročila nenadna slava, si je vzel življenje 5. aprila 1994. Grohl je nadaljeval uspešno glasbeno kariero pri več skupinah, najbolj znani so The Foo Fighters, Novoselic pa je med drugim igral pri Sweet 75 in Eyes Adrift (6).

Slika 12: Skupina Nirvana (arhiv RTV Slovenija)

5. PEARL JAM – KRATKA ZGODOVINA ČASA

Velike ikone so Pearl Jam. Večina ljudi jih podcenjuje in govorijo, da Nirvani ne sežejo niti do kolen. Ampak še zdaleč ni tako. Izdali so odličen album, vendar na isto leto, kot se je izdal album Nevermind od Nirvane. Ker je zvok skupine trši, so dobili manj oboževalcev. Poleg tega, pa ni noben član tak fenomen, kot je bil Kurt Cobain. Je pa eden redkih bendov, ki so vzdržali od začetka in do danes.

Pearl Jam je enako Seattle, je enako grunge. Tako nekako ti odgovori velika večina, ko omeniš ime Pearl Jam. Seveda je vse to res. Fantje so pristopljali iz Seattla in tudi okarakterizirali so jih kot grunge band. Vendar so Pearl Jam vse več kot samo to. S svojo persono in muziko so nekako prinesli nazaj tisto pravo kredibilnost alternativnemu rocku, ki jo je potreboval. S svojim prvinskim rockom ter prepoznavnim vokalom so postali eden izmed najbolj spoštovanih rock skupin devetdesetih. Tako pri kritikih kot tudi pri poslušalcih po celem svetu.

Korenine oz. začetki segajo tja daleč v prejšnje stoletje, točneje v letnico 1988, ko sta Stone Gossard in Jeff Ament ustanovila skupaj z Andrewom Woodom ter Jeffom Turnerjem skupino po imenu Mother Love Bone, kateri je nekako uspelo posneti dve plošči do leta 1990, ko je v istem letu Wood umrl zaradi prevelike doze belega praška, je Gossard povabil Mikea McCreadya (kitara), Davea Krusena (bobni) ter kasneje tudi Eddieja Veddra (vokal) k sodelovanju pri skupini Mookie Blaylock po znanem košarkarju New Jersey Netsov. Vendar so skupino dokaj hitro prekrstili v Pearl Jam, na čast Veddrove tete Pearl in njene domače marmelade.

Po nekaj dodatnih ogrevanjih ter špilih se dokaj hitro se zaprejo v studio, kjer v mesecu dni posnamejo material za novo ploščo. Poimenujejo jo Ten, po številki dresa, ki jo nosi kdo drug kot Mookie Blaylock.

Plošča Ten se je na začetku prodajala dokaj zmerno. Potem pa, kar naenkrat s podporo pesmi "Jeremy", "Evenflow", "Alive", "Black" prodaja ponori. Ljudje lačni prvinskega rocka, podprtega z jeznimi, liričnim in intenzivnim vokalom, najdejo to, kar so iskali. Pearl Jame kar naenkrat začnejo vrteti povsod, od alternativnih radio postaj do velikih "majorjev". Prav tako, pa jih za svoje vzame tudi MTV, ki še podžge svetovni sloves Pearlov.

Svojo karizmo, kot eden izmed najboljših mladih rock skupin, še bolj zakurijo z odličnimi koncerti, tako v Ameriki kot tudi v Evropi. Seveda je brez potrebe omenjati, da so Pearl Jam z albumom Ten pobrali skoraj vse možne nagrade. Recimo: dobili so štiri MTV Video Music Awards, kar je največ nagrad, kar jih je dobil posamezen band tisto leto.

Konec leta 1993 izdajo svoj drugi, odličen album z naslovom Vs., ki prav tako kot prvi ruši vse pred seboj. Čeravno za ta album ne naredijo niti enega singla, niti videa, doživi popolno zmago tako, pri kritikih, kot tudi pri poslušalcih. Pesmi kot so "Daughter", "Disident", "Go" in "Animal" postanejo skoraj kultne klasike. Pri tem albumu Pearl Jam prvič začnejo eksperimentirati z malo drugačnim zvokom, kar pri tej plošči še ne pride toliko do izraza kot pri naslednjih ploščah.

Prav tako pa predstavijo svetu novega bobnarja Davea Abbruzzeseja. Zelo turbulentno leto 1994 si je največ ljudi v glasbenih krogih zapomnilo po samomoru

"frontmana" skupine Nirvana Kurta Cobaina. Kar je zelo prizadelo Pearl Jame, še posebej Eddija Veddra, ker so po začetnih nesporazumih z Nirvano postali zelo veliki prijatelji.

Pearl Jam tisto leto tudi odpovejo svojo poletno turnejo, menda zaradi spora s prodajalci kart, ki naj bi zahtevali prevelike cene za vstopnice. Verjetno pa je bilo za odpoved turneje kriv tudi samomor Cobaina. Konec leta izdajo Pearl Jam svoj tretji album Vitalogy, ki prav tako kot prva dva žanje uspehe, čeravno malo manjše. Predvsem je najbolj znan po pesmih "Better Man", "Spin the Black Circle" ter "Tremor Christ".

Potem, ko dokaj hitro zamenjajo bobnarja Davea Abbruzzeseja za Jacka Ironsa, se zaprejo v studio, kar jih pripelje k plošči No Code, katera, zaradi velike količine eksperimentiranja in res močnega materiala, doživi manjši polom. Tako pri poslušalcih kot tudi pri kritikih. Mnogi izmed njih se zgražajo in jih obtožujejo, da posnemajo same sebe.

S svojim naslednjim albumom Yield Pearl Jam spet postavijo stvari na svoje mesto. Seveda se je z zatonom grungea zmanjšal tudi poslušalski del (7).

5.1. Vedder vs. Cobain

Drugi studijski album je skupina Pearl Jam izdala leta 1993 in ga poimenovala Five Against One (verz najdemo v pesmi Animal), tik pred izidom pa ga je preimenovala v Vs. Tistega leta so se mediji razpisali o popularnosti grunge glasbe, situacijo pa označili za »Seattle Grunge Explosion«. Glavni »krivci« zanj so, poleg Pearl Jamov, bili Nirvana, Alice In Chains in Soundgarden. Nirvanin frontman Kurt Cobain je v javnosti napadel Jame tako, da jih je označil za komercialni izdelek. Mnogi verjamejo, da je Cobainova izjava temeljila na ljubosumju, saj so bili Pearl Jam uspešnejši od Nirvane. Kljub temu sta se Vedder in Cobain kasneje spoprijateljila. Pearl Jam so si takrat že priborili status rock zvezde, a so slavo zavračali, kar se je kazalo v njihovem nasprotovanju pogojem glasbene industrije. Eno izmed ameriških turnej so odpovedali, saj je korporacija Ticketmaster hotela zvišati ceno vstopnice, ki so jih do takrat prodajali po 20 dolarjev. Bend je agencijo tožil tudi zaradi nepravičnega poslovanja, vendar je kasneje tožbo izgubil (8).

6. NIRVANA

Če vprašaš ljudi za asociacijo na besedo alternativni rock, odgovorijo najpogosteje: Nirvana.

Zadnja velika zvezda glasbene scene je Kurt Cobain. Marsikateri se sprašujejo, kaj bi bilo, če bi še živel.

Nirvana je ameriški rock band, ki ga je ustanovil Kurt Cobain skupaj s Kristom Novoselicom leta 1987. V tem času so menjali več bobnarjev, dokler se jima 1990 ni pridružil Dave Grohl in formirala se je Nirvana, ki je vsem tako poznana. Njihov največji hit, s katerim so zasloveli in stopili v t. i. mainstream, ter komad, ki je poznan skoraj vsem, je Smells Like Teen Spirit, ki je postal himna t. i. grunge scene,

Kurt pa je postal nekakšen predstavnik generacije X in grunge scene, česar pa ni najboljšje prenesel.

Band so torej sestavljali:

Kurt Cobain – pevec in kitarist

Krist Novoselic – basist

Dave Grohl – bobnar

Nekdanji člani (pred Grohlom): Aaron Burckhard, Chad Channing, Dale Crover, Jason Everman, Dave Foster in Dan Peters.

6.1. Diskografija:

Glavne izdaje

Live at Reading-2009

Bleach (Deluxe Edition)-2009

Bleach [Deluxe]-2009

Sliver - The Best Of The Box-2005

With The Lights Out-2004

Nirvana-2002

Smells Like Teen Spirit [Germany CD]-2000

From The Muddy Banks Of The Wishkah-1996

Unplugged In New York-1994

In Utero-1993

Incesticide-1992

Nevermind-1991

Bleach-1989

Singli

Nevermind, It's An Interview-2004

You Know You're Right-2002

Lithium-1992

Kompilacije

The Cocktail Tribute To Nirvana-2001
Saturday Night Live: 25 Years, Vol. 2-1999
Hype!-1996
Home Alive: The Art of Self Defense-1996
DGC Rarities Vol. 1-1994
No Alternative-1993
Teriyaki Asthma, Vols. 1-5-1992
The Grunge Years-1991
Kill Rock Stars-1991
Sub Pop 200-1988

Gosti

The String Tribute To Nirvana-2003
Backbeat [Original Soundtrack]-1994

6.2. Malo več o nirvani

Nirvana velja za najbolj popularen grunge band, najbolj poznan v času, ko so v njem zažigali trije glasbeniki Kurt Cobain, Dave Grohl in Krist Novoselic. Band je deloval do leta 1994, ko je Cobain naredil samomor. Najbolj je v javnosti odmeval njihov album *Nevermind*, ki je ponesel Grunge v svet. Vsi člani so v glasbenem svetu rock ikone; Kurt Cobain se je tragično pridružil "klubu 27", Novoselic še danes igra v raznih post-grunge bandih, Dave Grohl pa je postal predvsem neke vrste MTV ikona kot bobnar za QOTSA, sedaj pa je frontman uspešne post-grunge skupine Foo Fighters.

Njihova genialnost, edinstvenost in izvirnost ostajajo kljub temu neomajni še danes 16 let po tragični smrti Kurta Cobaina. Njegova nesmiselna smrt in hkrati »patetično pomehkužen« konec življenjskih problemov so iz skupine in njega naredili legende. »Heroes die young« in tako se je Kurt pridružil Hendrixu, Joplinovi, Morrisonu, idr. Kurt se nikoli ni mogel sprijazniti z uspehom in slavo, ki sta jih dobesedno čez noč izstrelila med superzvezde. Naj se je osebno še tako zavzemal zavirati zadeve, mu ni uspelo, temveč je obratno sorazmerno nanj delovalo še toliko bolj destruktivno. Osebni karakter in opojne substance kot posledice vsega pa so naredile svoje.

Po izidu albuma NEVERMIND, leta 1993, je bilo občinstvo popolnoma pod vplivom togega grunge zvoka. Post punk-rock tematike so zavojevale svetovni rock sceni z Nirvano na čelu, Kurt Cobain pa je postal takratna rock ikona.

Najbolj interesantno dejstvo je stalno nasprotovanje in kontradiktornost Cobaina vsesplošnemu uspehu NIRVANE in albuma NEVERMIND. V skoraj vsakemu intervjuju Cobain daje jasno in glasno vedeti, da se mu viden uspeh skupine naravnost gnusi. To dejstvo, s katerim je moral živeti in h kateremu so ga neposredno silili menedžment in podpisane pogodbe, mu je posledično zlezlo pod kožo, breme je bilo zanj pretežko, izhod zanj pa brezihoden.

To breme je bilo glavno vodilo in navdih pri snemanju albuma IN UTERO. Namesto, da bi skupina posnela sijajen album, poln radijskih uspešnic, je raje najela legendarnega punk producenta Steve Albina in z njim posnela mračnjško tog album IN UTERO. Album je bil pravo nasprotje pričakovanega in za radijske valove takratnega časa vajenega in sprejemljivega. Skladbe, kot je »Rape Me«, so imele kljub sporočilnosti še vedno dostojno in zavidanja vredno poslušljivost. Skupina je ponovila svoj uspeh s skladbami »All

Apologies«, »Serve The Servants«, »Milk It«, »Radio Friendly Unit Shifter« in proslavila celo Cobainovo ženo Courtney Love in njeno skupino HOLE v skladbi »Heart Shaped Box«. Ob poslušanju albuma IN UTERO se hitro ugotovi, da je bila skupina NIRVANA v takratnem obdobju na robu propada, škoda je le, da njihova sporočilnost ni bila pravilno predstavljena. Tako pa je krogla v sence Kurta Cobaina zaznamovala z večno slavo in neumrljivostjo. Slavo, katero se je za časa življenja neizmerno in neuspešno otepal.

Klasični' album Nirvane Nevermind je izšel 24. septembra 1991 in postal presenetljiva uspešnica. Januarja leta 1992 je z vrha Billboardove lestvice izrinil album Dangerous Michaela Jacksona. Nevermind glasbeni kritiki uvrščajo med enega najpomembnejših glasbenih izdelkov vseh časov.

7. KURT COBAIN

Kurt Cobain si prav zagotovo zasluži posebno pozornost. Prav zvezdnik mi je dal smisel raziskovalne naloge. Njegov življenjepis prikaže, da se ni ubil le zaradi mamil, temveč je mnogo dejavnikov, ki so ga spremljali že od otroštva.

Našel sem podobne podatke in sem se odločil, da bom na dva načina predstavil življenje Kurta Cobaina. V prvem življenjepis bom v eni sklenjeni zgodbi predstavil Cobainovo življenje, v drugem pa vam bom po točkah opisal legendo alternativnega roka.

7.1. Življenjepis

Kurt Cobain je imel kljub materialnemu pomanjkanju srečno otroštvo, brezskrbnost družinskih srečanj, brenkanja na ukulele in poslušanja The Beatles in Queen pa je pri osmih letih spodkopala nenadna ločitev staršev. V takih primerih že skoraj stereotipno soočenje z realnostjo pogostih selitev, nove očetove partnerke, polbratov in polsester, predvsem pa izgube trdnega jedra, na katerega se je lahko oprl, je čustvenega fantiča še posebej zaznamovalo. Zaprl se je vase in med vrstniki obveljal za čudaka, kar se je v zaskrbljujoči obliki pokazalo s hlinjenjem mentalne zaostalosti v želji, da bi ga šola razporedila v razred z otroki s posebnimi potrebami, ker bi tako izobraževanje končal brez večjega truda in nepotrebnih interakcij z vrstniki. Kurt je postal samotar.

Čeprav ni nikoli živel na blatnih bregovih pod mostom reke Wishkah in se hranil z ulovljenimi ribami, ker nimajo čustev, kot je z obilo pesniške svobode trdil v umirjeni *Something in the Way*, je bilo njegovo mladostniško obdobje daleč od idealnega. Prežet s frustracijami propadajočega rodnega mesta Aberdeen ter iskanjem svojega kosa prostora v razpadli družini in do umetniških duš skrajno neprijazni okolici, je vprašanje lastnega obstoja lajšal z izolacijo in nenehnimi zavestnimi pobegi v zatočišče alkohola in drog, iz katerih je izšel ciničen džanki, ki se je hotel izbrisati. Opisano samoiskanje je nevtralizirala le brezmejna ljubezen do slikanja in glasbe. Kurt je občudoval pristop fanzinov in kolaža, zato je na tak način skušal zlepiti skupaj tudi koščke svojega razsutega življenja. Ob neznosnem stanju okoli sebe je edino možnost za izhod videl v ustanovitvi glasbene skupine.

V obdobju zgodnjega muziciranja, ki ga je kasneje v intervjujih večkrat označil kot srečnega, je ponovno odkril svojo optimistično plat in občutek pripadnosti, druženje in zabava pa sta zopet postala del njegovega vsakdana. Na kratkih turnejah so ob krepitvi seattelske underground scene nastajali zametki tistega, kar smo kasneje poznali pod imenom Nirvana. Razvijanje samosvojega glasbenega sloga, v katerem so mesto našli tako zgodnji vplivi kvalitetnega popa, kakor tudi ljubezen do punka in hardcorea, je Kurt kljub prirojeni skromnosti jemal kot nekaj samoumevnega, željo po samostojnosti in originalnosti pa je počasi spodjedala težnja po uspehu. Brezkompromisno samodokazovanje je v kontrastu z njegovo tiho naravo privedlo do vedno večje profiliranosti v medijih, podpisa pogodbe s podružnico glasbene založbe Geffen in plošče *Nevermind*, ki je nepričakovano eksplodirala ob koncu leta 1991 in Kurta izstrelila pred žaromete.

Želja po biti slišan, fanatično čaščenje čistosti umetnikove ekspresije in večno iskanje Pollyjinega krekerja (slovenski prevodi pesmi) so Kurta ob nenavadnem spletu okoliščin čez noč potopili v svet blišča anemičnega plemstva rock zvezdnikov. Podobno kot tragična figura Hollywooda Frances Farmer petdeset let pred njim je hitro spoznal vso zlaganost in površinskost uspeha in se z vsemi razpoložljivimi sredstvi pričel upirati establišmentu. O grunge himni Smells like teen spirit sploh ni želel več slišati, za producenta naslednje studijske plošče, kasneje poimenovane In utero, pa si je izbral zloglasnega noise umetnika Stevea Albinija, kar je sicer dvignilo tlak marsikateremu funkcionarju Geffenove založbe DGC, vseeno pa od nakupa ni odvrnilo večine oboževalcev. Nezačuden nad dejstvom, da je njegov zvok postal del mainstreama, in vsemi omejitvami umetniškega izražanja, ki spadajo zraven, so stopnjevale tudi kronične trebušne bolečine, za katere zdravniki nikoli niso našli pravega vzroka in zaradi katerih se je v hudih krčih pred nastopi večkrat zvijal po tleh in celo bljuval kri. Neznosnost slehernega dne je sproti lajšal s heroinom, svoje početje pa je opravičeval z mislijo, da je džanki postal samo zato, ker se je tako ali tako ves čas počutil kot džanki.

Pogrebne lilije in črne sveče izklopljenega performansa, polnočni prigrizek šampanjca in rohypnola med odmorom v Rimu, pobeg iz rehabilitacijske klinike. Kopica narobe razumljenih klicev na pomoč so privedle do usodne samopomoči. Konec kroničnega nezadovoljstva človeka, ki je znal pozitivno vplivati na milijone ljudi, ne pa tudi nase. V sobi nad garažo na Lake Washington Blvd. 171 je generacija X izgubila svojega Johna Lennona (2).

7.2. Glasba in družina

Rodil se je 20. februarja 1967 v ZDA, 100 km od Seattla, s katerim so njega in njegovo glasbo začeli povezovati 20 let kasneje. Z zategnjenim glasom, da ga ne bi vzeli v noben pevski zbor, in mračnimi besedili je očaral milijone. Kot pri večini nesrečnih zvezdnikov je tudi njegova zagrenjenost pognala korenine že v otroštvu.

Še pred osnovno šolo so ga »dali na pomirjevala«, ker je bil menda preveč živahen, medtem ko so si njegovi starši očitno želeli bolj apatičnega otroka. Ko so se taisti starši ločili, so si ga začeli podajati vsi – nekaj časa je živel pri mami, potem pri očetu v prikolici, pri dedku in babici, kasneje pri različnih tetah in stricih. Nič čudnega, da se je že pri sedmih letih odločil, da mu gre ves svet na živce, še posebej ljudje, ki živijo v njem. Ko je tik pred maturo pustil srednjo šolo in ga je mama še zadnjič postavila pred vrata, je ves svoj gnev, razočaranje in jezo začel izražati z besedili in glasbo. Kmalu je zaslovel s svojo skupino Nirvana, kar pa mu kot bolj vase zaprtemu tipu spet ni bilo všeč. Vseeno je pel in igral naprej, sramežljivosti in kroničnemu bronhitisu in stalnim bolečinam v želodcu navkljub. Nekje vmes je spoznal pevko Courtney Love in se zaljubil vanjo; strahove in bolečine sta vse bolj pogosto zdravila s heroinom. Kurt se je kmalu znašel v resnih drogeraških težavah; ko je zvedel, da s Courtney pričakujeta otroka, se je šel zdraviti, vendar ni pomagalo za dolgo. V naslednjem poskusu se je odločil, da je vse skupaj prenaporno, pobegnil je iz bolnice, svoji ženi Courtney in hčerki Frances Bean napisal poslovilno pisemce in se pri rosnih sedemindvajsetih ustrelil v glavo (2).

7.2.1 Družina

Cobain se je 24. februarja 1992 poročil s Courtney Love, ki jo je spoznal leta 1989, hoditi pa sta začela leta 1991. Courtney Love je bila že pred poroko noseča in je 18. avgusta 1992 rodila hčerko, ki sta jo poimenovala Frances Bean Cobain..

7.2.2 Courtney Love

Kurtova ljubezen in članica benda Hole je precej divja na pogled. Poleg drog ji težave delajo še olika (pokojnega moža je v poslovilnem govoru kar grdo nadrla) in dejstvo, da ne zna držati jezika za zobmi, tudi, ko ji to res ne bi škodilo. Tako je neki reviji priznala, da je med nosečnostjo jemala heroin, kar se je končalo z dolgotrajnim teženjem socialne službe pri Cobainovih doma. Od takrat se je malo umirila (ampak ne preveč), še naprej dela glasbo, riše stripe v stilu japonskih mang, dela obleke za fante in za punce, vodi svojo radijsko oddajo in igra v filmu. Frances Bean so ji pred časom vzeli in jo dali v rejo Kurtovi mami, menda pa je čedna pridna punčka in nič ne kaže, da namerava po stopinjah svojih staršev. Pred časom je v reviji Teen Vogue izšel njen prvi intervju. Ne mara grungea in namesto zanemarjenih oblačil raje nosi oblekice, po možnosti nežno roza barve. V pogovoru v glavnem razlaga, kje in kako najraje kupuje. Če Kurta Cobaina ne bi kremirali in njegovega pepela raztrosili na tri konce sveta, bi se zdajle najbrž obračal v grobu (2).

7.2.3 Nirvana

Konec osemdesetih je Kurt Cobain zvlekel na kup basista Kirsta Novoselica in bobnarja Chada Channinga (ki ga je kasneje zamenjal Dave Grohl) in začela se je Nirvana (kar pomeni neke vrste osvoboditev, ki jo v budizmu dosežejo zelo pridni jogiji). Po obdobju dolgolasih rokerjev v ozkih kavbojkah so zmešali punk in metal, dodali moč, melodijo in neposredna besedila ter vsemu skupaj rekli grunge. S tem so prepričali horde nezadovoljnih najstnikov, ki so imele zadosti predpisanega struženja po kitarah v spremljavo pocukranih besedil. Po prvencu Bleach so leta 1991 posneli album Nevermind s svojim še danes največjim hitom Smells Like Teen Spirit. Po tem so izdali še Incesticide in In utero. Vsega skupaj so na svetovni glasbeni sceni vladali tri leta, njihova popularnost pa je zavidljiva tudi po koncu delovanja. Predzadnji koncert pred smrtjo glavnega člana Kurta Cobaina so odigrali v Ljubljani, v Hali Tivoli (2).

7.2.4 Grunge

Glasbena zvrst, ki jo je Nirvana uzakonila in se z njo tudi proslavila, je mešanica indie rocka, hardcore punka, thrash metala in alternativnega rocka. Sem spada še nezanimanje za to, kakšen si videti, ali pa vsaj dobro prikrit trud, da bi bilo videti, kot da ti je vseeno, kakšen si. Ta stil glasbe je bil izjemno popularen konec osemdesetih in prvo polovico devetdesetih let prejšnjega stoletja, za rojstno mesto pa so mu izbrali Seattle (4).

7.2.5 Zanimivosti

Na lestvici največjih zaslužkarjev med glasbeniki, ki so se že poslovali s tega sveta, je Elvisa Presleyja s prvega mesta izrinil Kurt Cobain. Komad *Smells like Teen Spirit* je postal himna te zvrsti. Ameriška jasnovidka Victoria Bullis je prepričana, da se bo Cobain čez 15 let ponovno rodil, in sicer kot čudežni otrok, ki bo obvladal igranje klasične glasbe na klavirju.

7.2.6 Smrt

Cobainovo truplo so našli 8. aprila 1994. Že štiri dni je veljal za pogrešanega, saj je njegova žena Courtney Love v imenu Cobainove mame oddala prijavo za pogrešano osebo. Čeprav je še vedno veliko ljudi mnenja, da je bi Cobain umorjen, je že leta 1994 obdukcija pokazala da je smrt povzročil strel v glavo, ki si ga je zadal sam.

7.2.7 Po smrti

Courtney Love od smrti Kurta Cobaina upravlja z njegovo zapuščino, kar je precej donosen posel, saj vodja Nirvane velja za enega najbogatejših pokojnih zvezdnikov.

Cobainovi oboževalci se na klopci v bližini hiše, v kateri si je vzel življenje, še vedno vsako leto spomnijo obletnice smrti svojega vzornika.

8. ZAKAJ VSE TO?

O Cobainovem življenju, vplivnem glasbenem ustvarjanju, burnem zasebnem življenju in propadu je bilo napisano že ogromno. Zaradi tragičnega konca mnogi dediščino Cobaina in njegove skupine povezujejo z depresijo, ki je mučila pevca. A mnogi, ki so se znašli v središču tega glasbenega gibanja, ki je dobilo ime šele dolgo po svojem nastanku, se tega obdobja spominjajo kot lepega. Kot je povedal Chris Cornell, nekdanji pevec in kitarist skupine Soundgarden: *"Ni bilo pravil. Tako se je uveljavil izraz alternativa. Pomenil je kar koli alternativnega splošnemu okusu množic."*

Prav to, da mediji "alternativcem" niso namenjali pozornosti, in osredotočenost na glasbo samo, je omogočalo takšno čistost takratne glasbe ... Ni bilo velike pozornosti medijev ... Niso imeli zvezd v očeh. Opravljali so navadna slabo plačana dela, da bi se preživljali in lahko živeli za glasbo, da so si kupovali kitare, strune in druge pripomočke ... V odsotnosti čara uspeha je iz njih bruhal glasbeni navdih. Ni bilo motečih dejavnikov.

V takšnem ozračju se je znašel Kurt Cobain, čustven fant, ki je odrasel v ribiškem mestecu Aberdeen blizu Seattla in je proti njemu, še preden je prvič prijel za kitaro, delovalo veliko sil. Prihajal je iz družine, v kateri sta pustošila alkohol in depresija.

Osemdeseta leta še zdaleč niso bila zlata doba popularne glasbe. Plehki dolgolasci so naselili glasbeno obzorje, punk je bil že dolgo mrtev, ljubitelji resnejšega zvoka pa so si želeli nekaj novega, pomenljivega, "nesintetizarorskega". Tik preden so Nirvana začeli snemati Nevermind, so pred njimi v istem studiu snemali heavymetalci Warrant. To je bil odsev glasbenega preskoka. Če je grunge imel kakšno temo ali motiv, je bilo to biti sam svoj, avtentičen, ne delovati po nekem vzorcu. Nirvana, Soundgarden, Pearl Jam, Alice in Chains ... včasih so bili to grdi moški, ki so delali močno glasbo. Kar je bilo pomembno, je bila glasba, ne videz.

8.1. V seattlu razstava posvečena Nirvani

Nirvana, ki je leta 1994 razpadla, ko si je pevec **Kurt Cobain** vzela življenje, je ponovno zaživela. Naslov razstave je *"Taking Punk to the masses"*. Ponudila naj bi številne spominke in predmete, ki so povezani s skupino, njihovimi nastopi in duhom glasbenega obdobja. *"Navdušen sem nad tem planom. Ideja, da bo obstajala celotna kolekcija, ki bo slavila skupino, ki je toliko doprinesla h glasbi in kulturi tistega časa, je sijajna,"* je povedal basist **Krist Novoselic**. Skupaj z razstavo pa je izšla tudi knjiga *"Taking Punk to the Masses: From Nowhere to Nevermind"*, v kateri so zbrana redka umetniška dela, povezana z Nirvano, pa tudi njihove še nikoli videne fotografije (3).

9. KLUB 27-ŽIVI HITRO, UMRI MLAD, PUSTI LEPO TRUPLO

V premislek nam je dejstvo, da nas je veliko zvezdnikov zapustilo pri svojih 27-ih letih.

Brian Jones, Jimi Hendrix, Janis Joplin, Jim Morrison in Kurt Cobain – glasbeniki, ki jih družijo zelo morbidna statistika.

Temna privlačnost glasbenikov, ki so živeli hitro in umrli mladi, z leti ni zbledela. Ljudi še vedno zanima, kako je Brian Jones (eden izmed ustanovnih članov Rolling Stonesov) leta 1969 utonil v bazenu, kako je naslednje leto virtuozni kitarist Jimi Hendrix umrl zaradi prevelike količine uspavalnih tablet in kako mu je zaradi usodnega odmerka heroina čez nekaj mesecev sledila še Janis Joplin. Naslednji je bil pevec skupine The Doors, ki je umrl v še zdaj ne dokončno pojasnenih okoliščinah, zadnji iz "velike peterice" pa je leta 1994 s strelom v glavo postal prvi mož Nirvane Kurt Cobain. (Pa to niso edini primeri: naj omenimo še **Robert Johnsona**, legendo bluzista iz tridesetih let 20. stoletja, ki ga je nekdo zastupil s strihinom, in **Rona McKernana**, basista skupine Grateful Dead, ki se je bolj ali manj zapil do smrti).

Zakaj je sedemindvajseto leto tako nevarno?

Psihologi razlog iščejo v "krizi identitete": dvajseta so po navadi leta, ko ima človek občutek, da ga določajo predvsem služba in razmerja, v katera se spušča. Proti koncu desetletja se marsikdo zave, da ga stvari, za katere si je tako naprezal – pa naj bodo to denar, slava ali kariera – sploh ne osrečujejo zares. Če temu dodamo še pritisk okolice, da je treba "odrasti", ko človeku še ni zares do tega, je napad depresije razumljivejši.

9.1. Spomini fotografov: Depresivni, osamljeni in muhasti

Spomini na Kurta Cobaina so v kolektivnem spominu še posebej sveži. Steve Double, ki ga je tisto zadnje leto fotografiral v Madridu, pravi, da je bil Kurt čisto drug človek kot še nekaj let prej. *"Nobene energije ni imel, nič ga ni zanimalo. Dave Grohl in Krist Novoselic sta bila najprijaznejša tipa, kar si jih lahko zamisliš, Kurt pa je bil zafrustriran. Takrat je bila na turneji z njimi še Courtney, ki je uživala, če je bila v središču pozornosti. Fotografiranje je bilo nočna mora. Ure in ure sem postaval okrog, ker sta bila Kurt in Courtney še zabubljena v svoji hotelski sobi."*(3).

10. SUP POP

Če ne bi bilo Sub Popa, najbrž ne bi poznali Nirvane. Cameron Crowe ne bi posnel Singlesov. Morda niti ne bi vedeli, kje točno je Seattle.

Sub Pop, neodvisna glasbena založba, ki sta jo v Seattlu v ameriški zvezni državi Washington ustanovila Bruce Pavitt in Jonathan Poneman. Založba je svetovno slavo dosegla konec 80. let, ko so začeli zastopati Nirvano, Soundgarden, Mudhoney in druge skupine s (takrat) živahne seattleske glasbene scene, prav Sub Pop pa naj bi bil zaslužen za rojstvo grungea, žanra, ki je kasneje dosegel tudi komercialni uspeh in v katerega se uvrščajo albumi s kulturnim statusom, kot sta Nirvanin Nevermind in Ten skupine Pearl Jam.

Še danes skupine, ki jih zastopa Sub Pop, dosegajo kritiške in komercialne uspehe, je pa založba "zapadla v korporacijski primež" in je v 49-odstotni lasti giganta Warner Bros – svoj delež jim je prodal Poneman.

10.1. A kako se je vse skupaj začelo?

Začelo se je s fenzinom – gre za nekakšno glasilo, ki ga pišejo oboževalci za oboževalce – Subterranean Pop, ki ga je v študentskih letih pisal Bruce Pavitt, da bi nabiral kreditne točke na faksu. No, tudi zato, ker je to rad počel. Že četrti izvod je izšel pod skrajšanim imenom Sub Pop, Pavitt pa je fenzinu začel dodajati kompilacije underground rock skupin na kasetah. Leta 1983 se je preselil v Seattle, kjer je izdal deveti, zadnji, izvod Sub Popa.

10.2. Te prvinske rockerske zadeve na sceni

Leta 1986 je Pavitt izdal prvo ploščo založbe Sub Pop, kompilacijo Sub Pop 100, na kateri so se med drugimi skupinami znašli tudi Sonic Youth. Seattleska skupina Green River se je odločila svoj EP Dry as a Bone posneti pri Pavittovi novi založbi, a jim izida zaradi finančne stiske ni mogel omogočiti do naslednjega leta. Istega leta je Jonathan Poneman prispeval 20.000 dolarjev za izdajo debitantskega albuma "neke nove skupine" Soundgarden z naslovom Hunted Down/Nothing to Say, ki mu je sledil še njihov prvi EP Screaming Life. Poneman je kmalu postal partner v založbi, skrbel je za poslovne in pravne zadeve, medtem ko je Pavitt upravljal s podobo podjetja. Strinjala sta se, da se bo založba osredotočala na "te prvinske rockerske zadeve na sceni" (9).

10.3. Več kot 20 let od prvih singlov Mudhoney in Nirvane

V začetku leta 1988 sta Pavitt in Poneman pustila svoji "običajni" službi in se v celoti posvetila Sub Popu. Po kakšnem mesecu sta bankrotirala, a avgusta leta 1988 jima je uspelo izdati prvi singel skupine Mudhoney, ki je nastala iz nekdanjih članov skupine Green River. Šlo je za pesem Touch Me I'm Sick, namenoma le v 800 izvodih, da bi spodbudili povpraševanje.

Po natančnem preučevanju delovanja neodvisnih založb sta Pavitt in Poneman namreč dognala, da je skoraj vsako uspešno gibanje v rock glasbi nastalo na regionalni bazi. Želela sta ustvariti neko strnjeno podobo znamke Sub Pop, v njihovih oglasih so pravzaprav bolj promovirali znamko samo kot določen band. Njihov namen je bil tržiti "seattelski zvok", kar jim je uspelo s pomočjo Jacka Endina, ki je produciral kar 75 singlov, albumov in EP-

jev za Sub Pop med letoma 1987 in 1989. Snemal je poceni in hitro, je pa njegova studijska tehnika vsem posnetkom dala značilen podoben, "distortiran" zvok.

Leta 1988 je pri založbi Sub Pop izšel Love Buzz, debitantski singel Nirvane, "neke skupine iz washingtonskega mesteca Aberdeen". To je bil tudi prvi v klubu Sub Pop Singles, naročniškem servisu, preko katerega so naročniki vsak mesec po pošti dobili nov singel. Na vrhuncu, leta 1990, je imel klub kar 2.000 naročnikov (9).

10.4. Ob pravem času na pravem mestu

Ker sta se zavedala, da jim bo kot majhni neodvisni založbi težko uspelo pritegniti pozornost ameriških medijev, sta se Pavitt in Poneman po vzoru nekaterih alternativnih skupin obrnila na britanski glasbeni tisk. Leta 1989 ste novinarju Melody Makerja, Everettu Trueju, plačala let v Seattle, da bi napisal članek o tamkajšnji glasbeni sceni. Kot je Pavitt tudi pričakoval, je britanski tisk pograbil Sub Pop in grunge: *"Čutil sem, da hočejo Britanci in Evropejci videti nekaj neukročenega, neki ameriški arhetip – nekaj zelo prvinskega, kar navdih črpa iz rokenrola, ki je zelo ameriški."* Na ta način je Sub Pop postal gonilna sila seattleske scene in sinonim za glasbo tamkajšnjega območja. Začeli pa so pritekati tudi denarci ... Poneman je o uspehu založbe nekoč povedal, da je bilo vse skupaj splet srečnih naključij. Bili so ob pravem času na pravem mestu – konec 80. let v Seattlu (9).

10.5. Še vedno dobri, a brez flanelastih srajc

A kot vsaka pravljica ima tudi ta nekaj zapletov pred srečnim koncem. Po Nirvaninem prestopu h Geffenu je založba Sub Pop prejela zajeten kup denarja, ki jim je dal zagon za več let, po komercialnem uspehu Nirvane pa je še več skupin zapustilo Sub Pop in podpisalo donosnejše pogodbe z velikimi založbami, kmalu je prišel tudi vložek Warnerja. Poneman in Pavitt sta se sporekla zaradi usmeritve založbe, saj je prvi želel razširitev in finančni uspeh, drugi pa je iz protesta proti pritiskom korporacije Warner zapustil založbo in se posvetil družini. Založba je odprla podružnice po svetu in začela vlagati v nove skupine, a brez večjega uspeha, zato so se vrnil v Seattle, kjer se je skupaj začelo in kjer delujejo še zdaj; med njihovimi varovanci so tudi CSS, Dead Moon, Foals, The Shins, The Walkabouts ... Še vedno se držijo načela, ki je zapisano tudi na njihovi spletni strani: "Nismo najboljši, smo pa kar dobri." Flanelaste srajce pa so vrnili tja, kamor so že od nekdaj spadale; na dno omar (9).

Kdisc mastering

6550 Sunset Boulevard Hollywood, California 90028 (213) 466

ARTIST SUB POP 100		THIS TAPE IS: ☐ ORIGINAL MASTER ☒ EQ COPY <i>(1) 11-3/7-94 50 passes</i>	TAPE DESC ☒ NAB ☐ DOL	
CLIENT BRUCE PABITT			☐ AES ☐ DBX	☐ CCIR ☒ NO
PRODUCER	ENGINEER	DATE	TONES:	AT HEAD
MASTERING ENGINEER JOHN GOLDEN		MAY 15, 1986	15	IPS

RECORD # SP-10-1/2 **EQ**

TONES: 1Khz, 10Khz, 70Hz

<u>SIDE A</u>	<u>SIDE B</u>
1. SPOKEN WORD INTRO THING 0:50	1. CHURCH IN HELL
2. GREATEST GIFT 2:03	2. GO AT FULL THROTTLE
3. NOTHIN' TO PROVE 2:07	3. ITSBENA
4. KILL YR. IDOLS 2:47	4. IMPACT TEST
5. BANANACUDA 1:41	5. REAL MEN
6. GILA 2:16	6. ONE DAY OF THE FACTORY
7. SMILE ON YOUR FACE 2:55	7. BARRY WHITE ENDING
<u>TOTAL TIME: 14:53</u>	<u>TOTAL TIME:</u>

Slika 13: Tako se je (skoraj) vse začelo ... Z izidom kompilacije Sub (9)

11. SEATTLE

Je mesto grungea, kave in liberalcev, mesto za filme in rock.

S pol milijona prebivalcev je največje mesto v zvezni državi Washington oziroma na območju med San Franciscom v Kaliforniji in Vancouvrom v Kanadi.

Ustanovljen je bil šele sredi 19. stoletja, ko so sem preko Skalnega gorovja prišli prvi beli priseljenci. Skromna naselbina je sprva životarila. Glavna dejavnost je bila lesna industrija. Zaradi prevlade moških prebivalcev je na primer eden od ustanoviteljev mesta z Vzhodne obale pripeljal kar 57 nevest. Hiter razvoj ob koncu 19. stoletja je mestu prinesla zlata mrzlica. Takrat je bil Seattle za zlatokope izhodišče za pot proti severu k rudnikom zlata na zahodu Kanade in na Aljaski.

Leta 1916 je v severnih predmestjih William Boeing ustanovil tovarno letal. V šestdesetih letih je bilo mesto gospodarsko povsem odvisno od letalske industrije, saj je bila v njej neposredno ali posredno zaposlena kar četrtina aktivnih prebivalcev. V Seattlu je tudi sedež podjetja Microsoft, enega najpomembnejših svetovnih proizvajalcev računalniške programske opreme. Sodobno zasnovano mestnega središča (Downtown) je vzpodbudila svetovna razstava leta 1962. Omeniti je treba tudi uspešno podjetje Starbucks, ki upravlja sodobne kavarne v velikih mestih po celem svetu.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je zaslovela seattelska skupina Nirvana, ki je postala sinonim za glasbeno zvrst grunge. Nirvana in ostale grunge skupine so prinesle slavo mestu na pacifiškem severovzhodu ZDA, kjer je pokopan tudi legendarni kitarist Jimi Hendrix.

Seattle je nedvomno fotogeničen – od svojih bleščečih steklenih stolpnic, opečnatih starih stavb iz časa zlate mrzlice in totemov, ki se poklanjajo indijanski dediščini območja, do slikovitega in pisanega Pike Placea, hipijev in drugih lokalnih posebnosti ter 1.001 prodajalne kave ali rockerskih spominkov. Magnetizem kraja so že kmalu odkrili tudi filmarji, mesto pa je kot po tekočem traku sproduciralo same čudežne dečke rocka – Nirvana, Pearl Jam, Soundgarden, Alice in Chains ...

11.1. Kavzalnost razvoja glasbene scene in tehnološkega in gospodarskega razvoja

Kavzalnost med razvojem glasbene scene in tehnološkim in gospodarskim razvojem je sicer zabrisana, saj ni jasno, kaj poganja koga. Toda dejstvo je, da gre tako pri glasbeni sceni kot pri tehnološki sferi za dokaj podobne vzorce razmišljanja in obnašanja in da eno poganja drugo. Delno s podobnimi vzorci obnašanja in delovanja, saj inovativnost nujno temelji na eksperimentiranju in pomikanju meja znanega. Delno pa seveda s kapitalom, ki se koncentrira v tovrstnih klastrih (10).

12. METODOLOGIJA

Lotil sem se raziskovalne naloge na malce drugačen način. Veliko vprašanj in dvomov sem imel glede alternativnega rocka. Najprej sem pogledal videe in dokumentarne oddaje, intervjuje ... Na podlagi tega sem naredil raziskovalno nalogo, prebral sem pa še določene pisne vire, da sem si odgovoril na vsa vprašanja. S tem, ko sem svoje ugotovitve pisno utemeljil, upam, da se je moja metoda prijela tudi drugih bralcev, saj na podlagi mojih virov tudi sami spoznajo alternativni rock malo bolj podrobno.

13. REZULTATI

Nedvomno je, da alternativni rock ljudje dandanes ne poznajo kaj prida, sploh najstniki, ki so v času Nirvane bili še zelo mladi. Večina ljudi pozna samo skupine, člane, kakšne komade in tukaj se že konča. Ta ugotovitev je bila pričakovana, manj pa sem pričakoval, da bodo ljudje razmišljali v tej smeri, da je alternativni rock ali grunge glasba, v kateri vidijo nekakšno prihodnost mladi, »pokvarjeni« najstniki. V eni besedi, da je ta glasba beda.

Moje mnenje sem poskušal utemeljiti z raziskovalno nalogo.

Dokazal sem, da je res, da so se glasbeniki vrteli v svetu prepovedanih substanc. Glasbeniki so prihajali iz zelo revnih območij, imeli so slabe življenjske razmere, njihovo življenje je presenetila hitra slava – to je za njih pomenilo veliko spremembo.

Dokazal sem, da je bilo veliko stvari odvisnih od stranskih vplivov. Če bi bile življenjske razmere odlične, ne bi nobeden opeval, kako je njegovo življenje strto. Začeli so širiti nov stil. Stil ni le glasba. Temveč je tudi kultura in način življenja. Tukaj se pojavi veliko teorij. Bilo je zelo veliko različnih teorij in mnenj.

V naši državi ni nobenih podatkov o kakšni zelo uspešni grunge skupini. So majhni izvajalci, ki organizirajo koncerte, da pa bi o kateri skupini lahko napisal malo več, pa je ni.

14. RAZPRAVA

Razpravlja se lahko v moji temi veliko. Biografije skupin, dogodki in podobno so dokazani. To se je odvijalo, kakor se je. Ampak bolj vse ljudi zanima, kako je to nastalo, zakaj se je to zgodilo, kje, zakaj, ravno takrat.

Tukaj sem poskušal odgovoriti na čim več vprašanj. A to ni vse. Tudi če sem odgovoril na vprašanja, so se odprla nova, težja in še bolj poglobljena.

Z veseljem bi odgovoril še na več vprašanj; moja predstavitev bi bila bolj podobna raziskovalni nalogi kot pa seminarski; ampak nikjer ne najdeš neke teorije, nekakšne knjige o vsakdanjem življenju ljudi v tistem času.

15. ZAKLJUČEK

Zaključil bom z mislijo, ki jo je izrekel Kurt Cobain. Raje bi sovražil to, kar sem, kot ljubil to, kar nisem. Takšno mišljenje so imeli takratni zvezdniki v devetdesetih, ki so počeli ravno to, kar so si sami želeli in se niso ozirali na drugo. To je prineslo spremembe, kritike in nasprotnike. Kljub temu je uspelo peščici ustvariti nekaj, kar še danes vpliva na ljudi, čeprav se tega ne zavedajo. Če tako gledam, pa ugotovim, da se počasi spet vračamo v tako obdobje in nastalo bo nekaj podobnega.

Ljudje so vedno bolj brezposelni, željni so službe in sprememb. Že najstniki so naveličani takšnega življenja. Že dolgo pogrešamo pravo rock zvezdo in kaj kmalu lahko nastane spet nekakšen »bum« v tej smeri. Ne ravno alternativni rock, ampak že celo desetletje pričakuje svet pravega zveznika.

Pustimo se presenetiti.

16. POVZETEK

Alternativni rock se je od včeraj do danes zelo spremenil. Seveda ne smemo tega vzeti dobesedno. Ampak nikjer se ne čuti vpliv takratnega življenja. Zaradi tega marsikateri najstnik ne pozna tega obdobja. To obdobje je kar naenkrat se razvilo, doživelo hiter razcvet in potihnilo. Vse glasbene kritike preseneča, navadne ljudi pa zanima, kako je do tega pojava prišlo.

Vse je bilo prepleteno. Politika, moda, ljudje, brezposelnost ... Ljudje si naveličani živeti takšno življenje in s pomočjo glasbe poskušajo ustvariti nekaj novega.

17. ZAHVALA

Rad bi se zahvalil Luku Domitroviču za pomoč pri izdelavi videa, ki ga bom predstavil v javnem nastopanju.

18. VIRI IN LITERATURA

1. http://sl.wikipedia.org/wiki/Nirvana_%28glasbena_skupina%29
2. http://sl.wikipedia.org/wiki/Kurt_Cobain
3. <http://www.mtv.si/novice/nirvana-dobila-razstavo-bliza-se-tudi-knjiga>
4. <http://sl.wikipedia.org/wiki/Grunge>
5. http://sl.wikipedia.org/wiki/Alternativni_rock
6. <http://www.rtvsl.si/kultura/zivel-ustvaril-ostal-v-spominu/5-april-1994-dan-ko-je-s-kurtom-umrl-grunge/158721>
7. <http://www.zvpl.com/dogodki/napovedi/pearl-jam-kratka-zgodovina-casa/>
<http://www.e-neo.si/si/atraktivno/arhiv/rifi-odigrani-z-ljubeznijo/>
<http://www.rtvsl.si/kultura/glasba/sub-pop-in-grunge-kot-rit-in-flanelasta-srajca/156378>
8. <http://www.rtvsl.si/tureaventure/popotni-dnevnik/seattle-mesto-grungea-kave-in-liberalcev/201186>
9. <http://www.rtvsl.si/kultura/glasba/zivi-hitro-umri-mlad-pusti-lepo-truplo/156259>
10. http://www.mojmikro.si/v_praksi/nauci_se/grunge_plakat_po_vasi_meri